Dosarul nr. 2-2311723165514-12-2-21112023 (2-23905/23)

H O T Ă R Î R E

în numele Legii

22 mai 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul centru*)*
Instanţa compusă din:
preşedintele şedinţei, judecătorul Brăgaru Alina
grefier Beschieru Maria-Marcelina

cu participarea reclamantei, reprezentantul reclamantei, avocatul Gladun Viorica și pîrîtului,

a examinat în sediul instanţei de judecată, în şedinţa de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de **********împotriva lui*****, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului ***** cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori și acțiunea reconvențională intentată la cererea de chemare în judecată depusă de***** împotriva **********, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru privind stabilirea domiciliului copiilor minori şi,

a c o n s t a t a t :

I. Argumentele participanților la proces

1. La data de 20 noiembrie 2023, **********a înaintat acțiune împotriva lui*****, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului ***** solicitând desfacerea căsătoriei cu pârâtul*****, încheiată la *****la OSC Râșcani, mun. Chișinău, înregistrată în actele de stare civilă cu nr. *****, stabilirea domiciliului copiilor minori, **********, născută la ***** și **********, născut la *****, cu mama **********cât și încasarea de la pârâtul***** în beneficiul reclamantei **********a pensiei pentru întreținerea copiilor minori **********și **********, începând cu ziua înaintării acțiunii până la majoratul copiilor în cuantum de 2000,00 lei pentru fiecare copil, în total 4 000,00 lei lunar.
2. Ulterior la data de 29 ianuarie 2024 în ședință de judecată, reclamanta **********a depus cererea de concretizare a cerințelor în partea încasării pensiei pentru întreținerea copiilor minori, solicitând încasarea de la***** în beneficiul acesteia a pensiei pentru întreținerea copiilor minori **********și **********, începând cu ziua înaintării acțiunii până la majoratul copiilor în cuantum de 3 500,00 lei, lunar, pentru fiecare copil.

3. În motivarea cererii de chemare în judecată, **********a indicat că este căsătorită cu***** din anul *****. Din primii ani de căsătoriei a considerat comportamentul autoritar al soțului ca o însușire pozitivă a caracterului, care îi va permite să-și realizeze scopurile trasate. În realitate maniera de a-și impune voința sa, de a desconsidera părerea sa și de a o umili în cazul în care încearcă să se implice în esența acțiunilor sale au afectat negativ starea familiei lor, atât material, cât și moral. Eșecurile pârâtului pe care le suferă în afaceri îi provoacă accese de agresiune, pe care le revărsă deseori asupra ei și a copiilor. Uneori a suportat și agresiuni fizice.
4. Reclamanta, **********a menționat că violența psihică din partea pârâtului se manifestă prin faptul că ore în șir o ceartă și o înjosește. Este amenințată precum că îi va lua copiii și îi va duce peste hotare și nu o să-i vadă nici în vacanțe. Poartă discuții îndelungate cu copiii în care le explică copiilor că nu au *****tor în această țară și că trebuie să plece din Moldova.
5. **********a precizat că la data de 29 ianuarie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a eliberat ordonanță de protecție pentru victimele violenței în familie împotriva acțiunilor lui*****. În februarie 2020 a înaintat cerere privind desfacerea căsătoriei, dar***** a insistat să păstreze familia, iar ea și-a retras cererea din instanța de judecată. Încercările sale de a corecta comportamentul lui***** și atitudinea sa față de relațiile de familie au eșuat. În septembrie 2023 după o serie de izbucniri agresive ale pârâtului, a solicitat protecție. La data de 28.09.2023 a fost eliberată ordonanță de protecție împotriva acțiunilor lui*****.
6. În viziunea reclamantei, aceasta a înțeles că nu mai are nici o șansă de a avea o familie pașnică și binevoitoare cu*****. După toții anii de comportament agresiv, lipsit de respect și omenie, nu mai are nici o afecțiune față de pârât, motiv din care consideră că desfacerea căsătoriei și locuirea separată este unica soluție pentru o viață normală atât pentru ea cât și pentru copii.
7. Reclamanta, **********prin cererea de concretizare a pretențiilor în partea mărimii pensiei pentru întreținerea copiilor minori a menționat că părinții au obligația egală de a asigura un trai decent copiilor, raportată la situația de fapt a reclamantei care are un salariu decent și care suportă cheltuieli pentru întreținerea copiilor excesive de una singură. Ținând cont de situația economică precare din țară, prețurile la produsele alimentare, articolele de îmbrăcăminte pentru fiecare sezon medicamente și alte lucruri necesare care sunt în continuă creștere precum și necesitatea acoperirii și a altor cheltuieli necesare pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor în vârstă de 13 și 11 ani. În asemenea circumstanțe se justifică cerința acesteia privind majorarea pretenției de încasare de la pârât a pensiei pentru întreținerea copiilor **********și **********, în mărime de 3 500,00 lei lunar, pentru fiecare copil minor, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată, până la atingerea majoratului copiilor minori.

8. În drept reclamanta, **********și-a întemeiat cerere de chemare în judecată în baza prevederilor Legii nr. 152/2012, art. art. 2, 6, 76 din Codul familiei și art. 5, 56, 60 din Codul de procedură civilă.
9. Prin încheierea protocolară din data de 03 aprilie 2024, instanța de judecată a pus pe rol acțiunea reconvențională depusă la data de 26 martie 2024 de***** împotriva **********, intervenient accesoriu, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului, sectorul Centru cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori.
10. Prin cererea reconvențională***** solicită stabilirea domiciliului copiilor minori **********, născută la ***** și **********, născut la ***** cu tata*****.
11. În argumentarea solicitării formulate în cererea reconvențională***** a indicat că a încercat să întemeieze o familie unită și armonioasă. În calitate de soț și tată s-a dedicat permanent familiei și a depus tot efortul pentru a construi o familie fericită. Întreținerea familiei a fost mereu o prioritate. S-a preocupat de educația copiilor minori și de tot ce au nevoie pentru o dezvoltare armonioasă. **********a plecat de la domiciliul comun împreună cu copii, urmând să domicilieze la mama sa. Mereu a încercat să discute calm și să facă eforturi pentru a reîntregi familia, însă soția nu le-a dat curs. Consideră că căsnicia lor poate fi salvată prin eforturi comune. În interesul superior al copiilor solicită stabilirea domiciliului copiilor minori cu el, tatăl.
12. Reclamantul în acțiunea reconvențională,***** a menționat că la stabilirea domiciliului copiilor minori, instanța urmează să i-a în considerare atașamentul deosebit al copiilor **********și ********** față de tată.***** a reiterat că se caracterizează pozitiv. Dispune de domiciliu asigurat cu tot ce este necesar pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor minori. Copii au crescut în locuința unde domiciliază singur acum și dispun de spațiul lor personal. Locuința se află în mun. Chișinău, str. N. Gheorghiu, nr. 30, ap. 218. În locuința unde domiciliază la moment copii, situată în mun. Chișinău, str-la Crăsescu, 36, copii nu dispun de propria cameră și condiții necesare.
13. În calitate de părinte,***** a reiterat că are o preocupare continuă pentru educația, întreținerea și suportul emoțional necesar copiilor **********și **********. Se implic activ în orice eveniment din viața copiilor minori. În situația creată de **********i-au fost create obstacole în relația copil – părinte, fiind în imposibilitate de a-i vedea. În scopul de a-și proteja dreptul la vizită și interacțiune cu copii a solicitat un grafic de întrevederi.
14. **********, prin acțiunea reconvențională depusă optează pentru stabilirea domiciliului copiilor minori cu el deoarece este în interesul superior al copiilor ca domiciliul să fie stabilit la domiciliul tatălui, cu care au o relație specială și sunt foarte atașați.
15. În drept reclamantul în acțiunea reconvențională*****, a invocat prevederile art. 63 din Codul familiei, art. 166 – 167, 172 – 173 din Codul de procedură civilă.

16. În ședința de judecată reclamanta **********și reprezentantul acesteia, avocatul Gladun Viorica au susținut integral cererea de chemare în judecată solicitând admiterea ei integrală. Totodată au solicitat respingerea acțiunii reconvenționale depusă de*****, cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, ca fiind neîntemeiată.
17. Pârâtul*****, în ședința de judecată au solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată și admiterea cererii reconvenționale.
18. Reprezentantul intervenientului accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Rășcani, Lozovan Galina, în ședința de judecată nu s-a prezentat, prin cererea depusă la data de 26 ianuarie 2024, a solicitat examinarea cauzei în lipsă (f.d 24-25). Totodată a indicat că în urma examinării cazului la ședința Comisiei pentru Protecția Copilului din cadrul DPDC sect. Rîșcani, s-a constat că **********oferă condiții favorabile pentru creșterea și dezvoltarea copiilor **********, a.n. ***** și **********, a.n. *****. (f.d. 26)
19. Intervenientul accesoriu în acțiunea reconvențională, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului, sectorul Centru, fiind înștiințat legal la data de 26 aprilie 2024 a depus cerere privind examinarea cauzei în lipsă, anexând și avizul concluzie prin care a statuat că***** dispune de condiții satisfăcătoare de trai pentru creșterea și educarea copiilor ********** și **********. (f.d. 67-70)

II. Aprecierea instanței de judecată.

20. Ascultând explicațiile părților, studiind materialele cauzei, analizând temeiurile invocate, bazându-se pe cercetarea completă și nepărtinitoare a tuturor probelor propuse spre administrare în cadrul cercetării judiciare, instanța de judecată relevă următoarele:
21. În conformitate cu art. 118 alin.(1), (3) din Codul de procedură civilă al RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.
22. Conform art. 121 din Codul de procedură civilă al RM, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

23. Potrivit art. 130 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
24. În conformitate cu art. 239 Cod de Procedură Civilă al RM hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată.
25. Hotărârea întemeiată se bazează pe dovezile ce corespund cu cerințele despre pertinența lor, adică care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.
26. În conformitate cu art. 240 alin.(1),(3) Cod de Procedură Civilă al RM, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.
27. În şedinţa de judecată s-a stabilit că, la ***** *****, Oficiul Stare Civilă *****, mun. Chișinău a înregistrat căsătoria între***** și ********** *****sub nr. *****.
28. În timpul căsătoriei s-au născut copiii **********la data de ***** și ********** la data de ***** fapt confirmat prin copia certificatelor de naștere. (f.d.5)
29. Potrivit art. 48 din Constituția Republicii Moldova familia constituie elementul natural şi fundamental al societăţii şi are dreptul la ocrotire din partea societăţii şi a statului. Familia se întemeiază pe căsătoria liber consimţită între bărbat şi femeie, pe egalitatea lor în drepturi şi pe dreptul şi îndatorirea părinţilor de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor. Condiţiile de încheiere, de desfacere şi de nulitate a căsătoriei se stabilesc prin lege.
30. La 20 noiembrie 2023, reclamanta **********a înaintat acțiune privind desfacerea căsătoriei.
31. Potrivit art. 2 alin (3) Codul Familie, relaţiile familiale sînt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, căsătorie liber consimţită între bărbat şi femeie, egalitate în drepturi a soţilor în familie, sprijin reciproc moral şi material, fidelitate conjugală, prioritate a educaţiei copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreţinerea, educaţia şi apărarea drepturilor şi intereselor membrilor minori şi ale celor inapţi de muncă ai familiei, soluţionare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieţii familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relaţiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor şi intereselor legitime ale membrilor familiei.

32. În acest sens, instanța judecătorească accentuează că în condițiile nerespectării acestor principii, soții dispun de oportunitatea desfacerii căsătoriei în temeiurile și condițiile statuate de Codul familiei drept care nu poate fi limitat sub nici o condiție.
33. Potrivit prevederilor art.33 alin (2) Codul familiei, căsătoria poate înceta prin divorţ (desfacere), în baza cererii unuia sau a ambilor soţi ori a tutorelui soţului în privinţa căruia s-a instituit măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.
34. Studiind explicaţiile reclamantei, analizând probele din dosar, instanţa de judecată consideră că familia părţilor s-a destrămat definitiv, părţile au început să locuiască fiecare cu viaţa sa separat unul de altul, nu mai duc viaţa în comun, relaţiile conjugale între părţi nu există.
35. În temeiul art. 37 alin.(3) și alin (4) Codul Familie, instanţa de judecată va desface căsătoria părţilor dacă va constata că convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sunt imposibile. Dacă, în procesul examinării cererii de desfacere a căsătoriei, unul dintre soţi nu-şi dă acordul la divorţ, instanţa judecătorească va amîna examinarea cauzei, stabilind un termen de împăcare de la o lună la 6 luni, cu excepţia cauzelor de divorţ pornite pe motivul violenţei în familie confirmate prin probe.
36. La acest capitol e de subliniat că reclamanta s-a pronunțat tranșant în privința inoportunității acordării unui termen de împăcare. Mai mult ca atât la materialele cererii de chemare în judecată se regăsește Ordonanța de protecție nr. 2o/pr-300/23 din 28 septembrie 2023, emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, potrivit căreia s-au aplicat măsuri de protecție pentru protecția victimei violenței în familie, **********.
37. Pornind de la normele precitate în raport cu poziția expusă de către reclamată în cadrul ședinței de judecată, instanţa a ajuns la concluzia că în astfel de circumstanţe căsătoria nu mai poate fi păstrată, ea există doar formal, acordarea termenului de împăcare nu ar fi dat efectul scontat și imposibil de acordat or în ședința de judecată s-a susținut solicitarea privind desfacerea căsătoriei iar reclamanta a fost victim a violenței în familie. Totodată în cadrul examinării cauzei nu au fost stabilite careva temeiuri care ar face posibilă păstrarea familiei, de aceia acțiunea urmează a fi admisă în partea desfacerii căsătoriei, fiind pe deplin întemeiată.
38. În susținerea acestei opinii instanța mai reține că, căsătoria este o unire liber consimțită și nici o persoană nu poate fi impusă să încheia sau să păstreze o căsătoria împotriva voinței sale.
39. Or, dreptul la viață privată și de familie presupune atât dreptul de a încheia o căsătorie, cât și dreptul de a o desface.
40. Potrivit pct. 2.2 a Anexei nr. 1 din Legea taxei de stat nr. 213 din 31.07.2024, Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei în baza hotărârii judecătorești sau a încheierii notarului, taxa de stat constituie 500 %.
41. Ca urmare, instanța consideră oportun că taxa de stat pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei urmează a fi încasată de la părți în mod solidar în mărime de 250,00 lei.

42. Referitor la pretenția privind stabilirea domiciliului copiilor minori indicată în cererea de chemare în judecată cât și în cererea reconvențională, instanța reține că la examinarea cauzelor cu participarea minorilor, instanța de judecată urmează să rețină interesul superior al copilului, recunoscut astfel atât de prevederile naționale, cât de cele internaționale la care Republica Moldova este parte.
43. Astfel, potrivit art.3 alin.(1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova la 25 februarie 1993, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.
44. Articolul 16 din Legea nr. 338 din 15.12.1994 privind drepturile copilului statuiază că fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceştia, cu excepţia cazurilor în care despărţirea de un părinte sau de ambii părinţi este necesară în interesul copilului.
45. În același context art. 51, 52 Codul Familiei statuiază dreptul copilului la abitație în familie și de a comunica cu părinții și alte rude.
46. Astfel, în conformitate cu art.63 alin.(1),(1^1),(2) Codul familiei, în cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. În cazul în care părinţii locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinţi vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabileşte prin acordul părinţilor. Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentrue ducaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şir egimul de lucru,condiţiile de trai etc.)
47. Totodată potrivit alin.(3) al aceluiași articol, la determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi.
48. Familia este o instituție protejată de art. 8 din Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului.
49. Astfel, art.9 alin. (1) din Convenția pentru protecția copilului statuează că, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței acestora, exceptând situația în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare

şi cu respectarea legilor şi a procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului.

50. Aceste criterii, stabilite de practica Curții Europene a Drepturilor Omului, dar și de legislația națională sunt: vârsta copilului, posibilitățile părintelui de a-i asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală, atașamentul față de copilul minor, precum și al minorului față de părinte, grija manifestată de părinți în timpul conviețuirii și după despărțirea lor în fapt, precum și altele asemenea.
51. Totodată, criteriile de apreciere a interesului superior al minorului formează un ansamblu guvernat de principiul egalității, ceea ce înseamnă că nu poate reține caracterul primordial sau determinant al unuia sau altuia dintre criteriile respective.
52. În acest context, în cauza Karrer c. României (hotărârea din 21 februarie 2012), s-a constatat încălcarea art. 8 având în vedere că ingerința în viața privată şi de familie a reclamanților nu a avut la bază o analiză temeinică privind interesul superior al copilului şi procedura prevăzută de Convenţia de la Haga nu s-a desfăşurat cu celeritate. În acest sens, Curtea a mai reținut și că instanţele naționale, examinând interesul superior al copilului, nu au luat în considerare situația familiala a minorei și nici alte elemente importante cum ar fi situația medicală, psihologică sau materială.
53. Instanța de judecată învederează că, principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui fiind o obligaţie de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.
54. Este important de remarcat că normele de drept naţional şi internaţional stabilesc că răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinţi, care indiferent de situaţiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Deoarece, oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viaţă suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinţilor care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.
55. Astfel, potrivit art.63 alin.(1) și (3) din Codul Familiei, în cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. Dacă lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabilește de către instanța de judecată, ținând cont de interesele și opinia copilului, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a

crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.)

56. Potrivit avizului nr. 61/14-547 din 25.04.2024, întocmit de șeful Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului, sectorul Centru,*****, în rezultatul examinării condițiilor sociale de trai a constatat că*****, domiciliază în mun. Chișinău, str. *****. Din relatările tatălui locuiește împreună cu copii ********** și **********. Imobilul îi aparține cu drept de proprietate. Apartamentul cu suprafața de ***** are două odăi. Condițiile de trai sunt bune, regulile igienico – sanitare sunt respectate. Locuința este conectată la toate rețelele: gaze naturale, energie electrică, apă potabilă, cu încălzire autonomă, etc. Copii dispun de odaie separată. În locuință sunt create condiții adecvate pentru îngrijirea copiilor minori.***** este angajat în funcție de administrator la ”Euroscop”. Copilul ********** este elev în clasa a *****la L.T. ”*****”. Adăugător frecventează secția de fotbal. Copilul **********este elevă în clasa a *****-a la L.T. ”*****”. Adăugător frecventează matematica și engleza. În conformitate cu art. 63 din Codul familiei al R.M., comisia pentru protecția copilului din cadrul DPDC, sectorul Centru a considerat că cet.***** dispune de condiții satisfăcătoare de trai pentru creșterea și educarea copiilor ********** și **********.
57. Totodată instanța reține de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copiilor, *****, în avizul nr. 0-325 din 25.01.2024, , a menționat că reprezentantul Direcției a efectuat o vizită la domiciliul mamei, **********. În urma examinării condițiilor sociale și de trai s-a constatat că la adresa mun. Chișinău, *****, domiciliază mama și copii minori. Imobilul aparține bunicii materne. Familia locuiește într-o casă la sol compusă din două odăi, antreu, bucătărie, bloc sanitar. Locuința este conectată la rețeaua de gaze naturale, energie termică și apă. Condițiile sanitaro – igienice sunt bune. Copii *****și ***** stau într-o odaie, amenajată cu canapea extensibilă, masă dulap pentru haine. *****este elevă în clasa a *****-a în Liceul Teoretic ”*****”. ***** este elev în clasa a ***** în L.T. ”*****”, de asemenea copilul frecventează secția de fotbal la clubul *****. La momentul vizitei în locuință era ordine. Cet. **********, asigură condiții favorabile pentru creșterea și dezvoltarea copiilor. Din cele comunicate de d-na *****, bugetul lunar al familiei este constituit din salariul d-nei de 10 000,00 lei, care activează în calitate de administrator în cadrul salonului de frumusețe *****. De asemenea d-na *****, în acest salon oferă servicii de frumusețe și are un venit suplimentar. În urma examinării cazului la ședința Comisiei pentru Protecția Drepturilor Copilului din cadrul DPDC sect. Rîșcani, s-a constat că cet. **********, oferă condiții favorabile pentru creșterea și dezvoltarea copiilor **********și **********.
58. La materialele cererii de chemare în judecată se regăsește contractul individual de muncă din 09.01.2023, prin care se atestă că **********este angajată la *****, fiind remunerată pentru retribuția muncii cu un salariu în mărime de *****.

59. Potrivit art. 54 din Codul familiei, copilul are dreptul să-şi exprime opinia la soluţionarea în familie a problemelor care îi ating interesele şi să fie audiat în cursul dezbaterilor judiciare sau administrative. De opinia copilului se ţine cont în mod obligatoriu, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate, dacă aceasta nu contravine intereselor copilului.”
60. Instanța de judecată reține că în ședința de judecată din 16 mai 2024, în prezența pedagogului ***** a fost audiată opinia copilului minor **********care a comunicat că locuiește la moment cu mama, manifestându-și dorința de a domicilia cu mama și cu fratele său.
61. În ședința de judecată din 16 mai 2024, în prezența pedagogului ***** a fost audiată opinia copilului minor **********, care a comunicat că locuiește cu mama, dorind să domicilieze în continuare cu mama și cu sora sa.
62. În circumstanțele relevate, prin prisma probelor administrate şi în contextul normelor de drept enunţate supra, instanţa consider oportun de a stabili domiciliul copiilor minori, **********și ********** cu mama acestora **********, în acest sens se va ține cont de prevederile art. 54 Codul Familiei, care statuează că copilul are dreptul să-şi exprime opinia la soluţionarea în familie a problemelor care îi ating interesele şi să fie audiat în cursul dezbaterilor judiciare sau administrative. De opinia copilului se ţine cont în mod obligatoriu, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate, dacă aceasta nu contravine intereselor copilului.
63. Raportându-se faptul că în ședințele de judecată din 16 mai 2024, copii minori **********și ********** au fost audiaţi de către instanţa de judecată în condiţii speciale conform prevederilor art. 218 Cod de Procedură Civilă, ambii copii, în prezenţa pedagogului, și-au manifestat dorința de a locui cu mama lor **********.
64. Așadar, potrivit declarațiilor copiilor minori, **********și **********, ultimii și-a manifestat dorința de a păstra domiciliul cu mama sa, iar în contextul existenței legăturii între frate și soră, cît și relațiile armonioase a copiilor cu mama lor, instanța consideră inoportun și lipsit de probe solicitarea pârâtului***** ca domiciliul ambilor copii să fie stabilit cu tata. Totodată, se structurează necesitatea de admitere a cererii depuse de **********în sensul stabilirii domiciliului copiilor minori, **********și ********** cu aceasta, astfel, fiind constatată posibilitatea de păstrare a familiei în componență aleasă de către copii minori care au ales să continue să domicilieze cu mama lor **********.
65. În circumstanțele constatate, instanța consideră necesar de a respinge cererea de chemare în judecată înaintată de***** împotriva **********, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru privind stabilirea domiciliului copiilor minori, ca neîntemeiată, or instanța a stabilit că ambii copii *****și ***** și-au exprimat dorința de a locui cu mama lor, opțiune care este determinantă pentru instanța de judecată în circumstanțele în care opțiunea copiilor este

în interesul superior al acestora. În cadrul examinării cauzei civile în fond, instanța de judecată nu a constatat criterii or motive întemeiate de a nu ține de opțiunea copiilor minori, or ambii copii și-au exprimat această dorință în ședința de judecată.

66. La acest segment este important de accentuat şi faptul că, deşi locul de trai al copiilor minori este determinat cu mama, pârâtul nu este lipsit de dreptul său de părinte de a-și exercita drepturile și obligațiile părintești ținînd cont de interesul superior al ambilor copii.

67. La caz este de menţionat şi faptul că normele de drept naţional şi internaţional stabilesc că răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinţi, care indiferent de situaţiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului. Deoarece, oricărui copilului îi este recunoscut dreptul la un nivel de viaţă suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinţilor care au în grijă un copil le revine, în primul rînd, responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

68. De asemenea, este necesar de remarcat că instanţa prin hotărîrea emisă este obligată de a asigura în limita posibilităţilor, condiţiile de viaţă necesare în vederea dezvoltării copiilor, de a nu le afecta buna lor existenţă, iar în caz de necesitate de a prejudicia interesul părintelui în vederea protejării celui al copilului.

69. Cît privește pretenția reclamantei referitor la încasarea pensiei de întreținere pentru copiilor minori **********și ********** în sumă de 3 500,00 lei lunar, pentru fiecare copil, până la atingerea majoratului copiilor minori, instanța o consideră întemeiată parțial.

70. Potrivit art. 74 Codul Familiei părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

71. Rezultând din prevederile art. 76 Codul Familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se

cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

72. Instanța reține că, principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui fiind o obligație de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.
73. Conform art.3 alin.(1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului în toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau organele legislative, interesele copilului vor prevala.
74. Întru respectarea prevederilor menționate mai sus, urmează a ține cont de principiului interesului superior al copilului, consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relație de căsătorie precum și de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.
75. Conform articolul 18 alin.(1) al Convenției internaționale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinţilor au, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.
76. La fel situația indicată supra este reglementată şi în art.27 alin.(2) din Convenţie, potrivit căreia părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.
77. Instanța de judecată menționează că, obligația părinților de a-și întreține copiii minori este o obligație fundamentală, consfințită în art. 48 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova care expres prevede că, părinții au îndatorirea de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.
78. Atît timp cît între părțile la proces nu a existat un acord referitor la întreținerea copilului minor, fapt ce denotă că, cuantumul pensiei pentru întreținerea urmează a fi stabilit de către instanța de judecată.
79. În contextul dat, instanța de judecată va pune în sarcina pîrîtului***** achitarea parțială a sumei revendicate de către reclamată pentru pensie de întreținere a copiiilor minori în mărime de 3 000,00 lei lunar pentru fiecare copil și nu în cuantumul solicitat de 3 500,00 lei pe care instanța îl consdieră exagerat. Pe acest aspect se subliniază că, la stabilirea mărimii sumelor bănești fixe încasate, s-a ținut cont de starea familială și anume s-a urmărit să se mențină nivelul decent de asigurare materială a copilului, prin

urmare, în cazul dat suma de 3 000,00 lei pentru întreținerea copiilor în opinia instanței, este rezonabilă, or, această sumă ar asigura pe cât se poate, un trai decent și ar acoperi în mod real nevoile minorilor și necesitățile de întreținere la această vârstă. La stabilirea sumei bănești fixe, instanța a ținut cont de faptul că, la materialele cauzei lipsesc careva date privind veniturile pârâtului.

80. Astfel, ținând cont de necesitățile de întreținere a unui minor în municipiul Chișinău, pensia pentru întreținerea copiilor minori cu vârsta școlară în mărime de 3 000,00 lei lunar, încasată de la pârâtul***** este o sumă rezonabilă și care ar asigura pe cât este posibil un trai de viață decent al copiilor minori, având în vedere că obligația de întreținere a copiilor este a ambilor părinți.
81. În conformitate cu prevederile art.98 alin.(2) Codul Familiei al Republicii Moldova, pensia de întreţinere se încasează de la data adresării în instanța judecătorească.
82. În corespundere cu actele prezentate, instanţa a ajuns la ferma convingere că urmează a fi dispusă încasarea pensiei de întreținere în mărime de 3 000,00 lei din salariu și /sau alte venituri lunar, pentru fiecare copil începând cu 20 noiembrie 2023 data înaintării acțiunii și până la atingerea majoratului copiilor.
83. În conformitate cu prevederile art. 256 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, urmează a fi executată imediat hotărârea judecătorească, prin care pârâtul este obligat la plata pensiei de întreţinere.
84. Cu referire la pretenţia privind compensarea cheltuielilor de judecată, de reţinut sunt prevederile art.82 Cod de Procedură Civilă care stipulează că cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
85. În conformitate cu art. 83 din Codul de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.
86. Potrivit art.98 Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.
87. La fel, instanţa de judecată reține că, **********, în conformitate cu art. 85 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, este scutită de la plata taxei de stat la depunerea acţiunii de încasare a pensiei de întreţinere.
88. Conform art. 87 alin.(1) lit. c) Cod de procedură civilă, valoarea acţiunii se determină: c) din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.

89. Ținând cont de prevederile Legii nr.1216-XII din 03.12.1992 art.4 alin.(3) cu privire la taxa de stat cu modificările ulterioare potrivit cărora reclamanţii în acţiunile de încasare a pensiei alimentare sunt scutiţi de la plata taxei de stat, instanţa conchide că taxa de stat aferentă judecării cauzei, urmează a fi încasată în beneficiul statului din contul pârâtului în mărime de 2 160,00 lei, reieșind din calculul (3 000,00 lei x 12 luni x 2= 72 000,00 lei x 0, 03 %).
90. Drept consecință instanța va dispune încasarea de la***** în beneficiul statului taxa de stat în mărime totală de 2 160,00 lei (două mii o sută șaizeci lei).
91. Totodată instanța reține următoarele că în corespundere cu prevederile art.6 alin.(1) din CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.
92. în conformitate cu prevederile art. art. 236, 238-241, 256 alin.(1) lit. a) CPC al RM, instanţa de judecată,-

h o t ă r ă ş t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de **********împotriva lui*****, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori.

Căsătoria încheiată între*****, IDNP *****şi ********** *****IDNP *****, înregistrată la **********, la OSC ***** municipiul Chișinău, sub nr.*****, se desface.

Se stabileşte domiciliul copilului minor **********a.n. ***** cu mama **********, IDNP *****.

Se stabileşte domiciliul copilului minor ********** a.n. ***** cu mama **********, IDNP *****.

Se încasează de la*****, IDNP *****în beneficiul **********, IDNP ***** pensia pentru întreținerea copilului minor **********a.n. ***** și copilului minor ********** a.n. ***** în mărime de **3 000,00 lei** (trei mii lei) lunar pentru fiecare copil începând cu data 20 noiembrie 2023, pînă la atingerea majoratului copiilor minori.

Se încasează de la*****, IDNP *****în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2 160,00 lei (două mii o sută șaizeci lei).

Se dispune executarea imediată a hotărîrii în partea dispunerii încasării de la*****, IDNP *****în beneficiul **********, IDNP ***** pensia pentru întreținerea copilului minor **********a.n. ***** și copilului minor ********** a.n. ***** în mărime de **3 000,00 lei** (trei mii lei) lunar pentru fiecare copil începând cu data 20 noiembrie 2023, pînă la atingerea majoratului copiilor minori.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de **********împotriva lui***** privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, se respinge ca neîntemeiată.

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea reconvențională intentată la cererea de chemare în judecată depusă de***** împotriva **********, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru privind stabilirea domiciliului copiilor minori .

Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei şi eliberarea certificatului de divorţ la Instituţia Publică Agenţia Servicii Publice se încasează de la***** şi **********în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 500% din unitatea convenţională stabilită, ceea ce constituie 250 (două sute cincizeci) lei.

Copia hotărîrii cu privire la desfacerea căsătoriei, în termen de 3 (trei) zile de la rămînerea definitivă, se transmite la Instituţia Publică Agenţia Servicii Publice.

Hotărîrea este cu drept de atac în ordine de în apel în Curtea de Apel în Chişinău în termen de 30 zile din momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul centru).

Preşedintele şedinţei
judecătorul **Brăgaru Alina**